

گزارش همایش معدن، فرصت ها و چالش ها

۱۳ تیر ۱۳۹۶

همایش "معدن، فرصت ها و چالش ها" با حضور رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، استاندار و رئیس اتاق کرمان، معاون توسعه صادرات کالا و خدمات سازمان توسعه تجارت ایران و سایر میهمانان خارجی از کشورهای ترکیه، آلمان و اتریش و همچنین جمعی از مدیران و فعالان حوزه معدن کشور، در محل اتاق کرمان برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمان، در این همایش مسئولان کشوری به راهکارهای جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی پرداختند و مسئولان استانی نیز بر رفع بروکراسی اداری، تفویض اختیار به استان ها و تمرکززدایی تاکید کردند. از آمار چشمگیر صادرات استان در سال گذشته سخن به میان آمد و به بخش خصوصی وعده همکاری و مشارکت در حوزه معدن داده شد. نمایندگان بخش خصوصی نیز در این همایش با اشاره به بخشی از مشکلات حوزه معدن، مدیریت صحیح و توانمند را لازمه توسعه این بخش و همچنین معادن را پیشران توسعه اقتصاد دانستند.

۳۹ درصد ارزش افزوده معادن کشور در کرمان

رئیس اتاق کرمان در ابتدای این همایش گفت: کرمان به عنوان بهشت زمین شناسی کشور مطرح شده و به دلیل وجود ذخایر معدنی غنی در این استان، باید بتواند نقش پیشران اصلی اقتصاد و توسعه را داشته باشد. سیدمهدی طبیب زاده ادامه داد: در بررسی های انجام شده سالانه ۶۳ میلیون تن مواد معدنی در قالب ۴۲ ماده معدنی در استان استخراج می شود که ۲۱ درصد از استخراج، ۳۹ درصد ارزش افزوده و ۳۶ درصد حقوق دولتی معادن کشور را به خود اختصاص داده است. وی، اظهار کرد: در کنار ذخایر معدنی استان، پتانسیل هایی مانند نیروی انسانی زبده، دانشگاه های متعدد، اساتید بین المللی، ملی و استانی، شرکت های بزرگ و سازمان های دولتی مرتبط می تواند به توسعه استان کمک بزرگی کند.

رئیس اتاق کرمان با اشاره به اینکه با وجود این همه ظرفیت، بخش معدن تنها سهم ۱۲ درصدی را در تولید ناخالص استان دارد، بیان کرد: در بخش معدن نیاز به نگاه نو وجود دارد و در سال های آینده حوزه معدن باید نقش بسزایی در درآمد سالانه استان داشته باشد. وی خاطرنشان کرد: اکتشافات از معادن در استان کرمان به عنوان حلقه نخست معدنکاری به طور کامل انجام نشده و تنها ۱۰ درصد از پتانسیل های معدنی استان در گذشته و با ابزار و روش های قدیمی کشف شده اند و به نظر می رسد که سازمان های کشوری متولی این مهم نتوانسته اند نقش خود را به خوبی ایفا کنند.

طبیب زاده، با تاکید بر ایجاد ارزش افزوده بیشتر در صادرات مواد معدنی گفت: یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار ارزش صادرات ۲۵ میلیون تن مواد معدنی بوده که رقم پایینی است و باید به جایگاهی برسیم که در صادرات مواد معدنی ارزش افزوده را در هر گرم و کیلوگرم مواد معدنی ایجاد کنیم نه اینکه به صادرات میلیون تنی بپردازیم. وی افزود: در مجموع در اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی آنگونه که باید کار نشده است که به

کاربردن روش های فناورانه و جدید به ویژه در استحصال مواد معدنی می تواند ثروت بیشتری را در این بخش ایجاد کند.

رئیس اتاق کرمان افزود: قصد داریم نهضت فناوری در معادن را با کمک کارشناسان و اساتید دانشگاه راه اندازی کنیم زیرا معتقدیم استان کرمان می تواند در این زمینه به عنوان پایلوت در کشور مطرح شود تا شاهد در بخش معدن باشیم. طیب زاده، با اشاره به اینکه شورای عالی معادن با پیگیری اتاق کرمان راه اندازی شده است، ادامه داد: دولت و مجلس شورای اسلامی، برای تسهیل در فعالیت های معدنی مجوز برگزاری شورای عالی معادن را صادر کرده اما نماینده بخش خصوصی در این شورا حق رای ندارد که این مشکل باید اصلاح شود. وی به بیان برخی مشکلات در حوزه معدن پرداخت و تصریح کرد: عدم پذیرش ماشین آلات و تجهیزات معدنی به عنوان وثیقه در بانک ها، معارضین محلی و توقعات خارج از عرف آنها، اختصاص ندادن تسهیلات طرح رونق تولید به معدن و... از جمله این مشکلات است.

افزایش تعامل بین المللی راهکار جلوگیری از خام فروشی در معادن

رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در ادامه این همایش گفت: برای تحقق اقتصاد مقاومتی و جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی باید تعامل بین المللی را افزایش داد. مهدی کرباسیان افزود: در کشور معدنی ایران باید جذب سرمایه و تکنولوژی خارجی را دنبال کرد و تحقق این امر مهم در فضایی آرام و توأم با امنیت و با تعامل خوب با دنیا امکان پذیر است. وی ادامه داد: بدون تعامل بین المللی، بدون وحدت سه قوه و بدون حمایت از سرمایه گذاری، بخش خصوصی نمی توان سالانه برای جمعیت یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفری که به افراد جویای کار اضافه می شوند، اشتغال ایجاد کرد.

کریاسیان گفت: قبل از برجام شرکت های معتبر بین المللی دعوت ما را برای مذاکره و حضور در ایران حتی نمی پذیرفتند و گاهی حضور آنها در حد کارشناس آن شرکت ها بود و یا درخواست حضور در کشور سومی را برای انجام مذاکرات مطرح می کردند اما بعد از برجام به تکنولوژی روز دست یافتیم و شرایط بهتر شد؛ به عنوان مثال می توان به انتخاب بهترین مشاور برای معدن تیتانیوم کهنوج اشاره کرد که امیدواریم پس از عبور از مرحله مهندسی جزئیات، وارد مرحله خرید تجهیزات و سپس آغاز کار شود.

رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران با تاکید بر اینکه معادن سنگ آهن و تیتانیوم می تواند محور توسعه استان باشند، گفت: در ایران به عنوان یک منطقه معدنی، معادن ناشناخته اند که در همین رابطه ۲۵۰ هزار کیلومترمربع کار اکتشافی جدید در کشور تعریف و در سال گذشته ۱۳۵ هزار میلیارد تومان در اکتشاف هزینه شده است.

وی افزود: اکتشاف یک عقب ماندگی تاریخی دارد که دلیل آن دولتی بودن سازمان زمین شناسی و وصل شدن آن به بودجه دولت است. رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران تصریح کرد: کرمان یکی از اصلی ترین استان های معدنی کشور و دارای ذخایر است که در سیرجان بر اساس سیاست خصوصی سازی و واگذاری، اکتشافات را به گل گهر واگذار کردیم و اطلاعات و کارهای مقدماتی را در اختیار آنها قرار دادیم زیرا فکر می کنیم که به عنوان یک واحد غیردولتی موفق تر از ما عمل می کنند.

وی بیان کرد: در همین راستا معدن خمرود را دو سال پیش به میدکو و همچنین معادن جلال آباد و کک سازی زرنند را برای بهره برداری ۱۵ ساله واگذار کردیم. وی گفت: به عنوان یک کارشناس اقتصادی مدل قیمت گذاری بر اموال، چوب حراج زدن و واگذاری را نمی پسندم زیرا این اقدام در دولت قبل نیز جواب نداد و در این دولت

نیز موفق نبود، نمونه این واگذاری ها، معادن زغالسنگ کرمان است که مشکلاتی را ایجاد کرده که البته مسائل زغالسنگ پیچیده تر از اینهاست زیرا یک بحث انحصاری دارد و خریدار و تصمیم گیر آن یک کارخانه است.

کرباسیان تاکید کرد: حقوق دولتی معادن باید در زیرساخت های آن منطقه و حل مسائل اجتماعی آنجا هزینه شود. وی اظهار کرد: در حوزه اکتشاف اقدامات اکتشافی خوبی در استان کرمان آغاز شده که نشان می دهد در شمال و جنوب استان پتانسیل ها و ظرفیت های معدنی خوبی وجود دارد. کرباسیان تصریح کرد: آمادگی در اختیار قرار دادن اطلاعات اکتشافی چندین ۱۰ هزار کیلومتر را به بخش خصوصی و معین های اقتصادی اقتصاد مقاومتی در کرمان داریم تا کار اکتشاف با سرعت و دقت بیشتری انجام شود. رئیس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی بیان کرد: در سال ۹۱ کل صادرات فولاد کشور ۲۰۰ هزار تن بوده اما در سال ۹۶ به ۶ میلیون تن صادرات رسیده که عمده آن به اروپا بوده و نشان می دهد توانسته ایم رقیب شرکت های اروپایی شویم.

زنجیره فولاد استان کرمان در حال نهایی شدن است

استاندار کرمان نیز در این همایش گفت: زنجیره فولاد در استان کرمان در حال نهایی شدن است که گامی برای جلوگیری از خام فروشی است و اگر این اقدامات تقویت شود، می توانیم بگوییم توانسته ایم صنایع معدنی را تا حدی راه اندازی کرده ایم. علیرضا رزم حسینی، ضمن انتقاد از خام فروشی کرومیت در استان و تاکید بر اندیشیدن چاره ای برای آن افزود: همچنین در معادن زغال سنگ به دلیل فناوری، ماشین آلات و تکنولوژی قدیمی، قیمت تمام شده بالایی دارد و به همین دلیل نتوانسته ایم با صنعت روز جهانی ارتباط برقرار کنیم؛ مشکل زغال ایران و کرمان، نبودن مدیریت یکپارچه است.

وی تصریح کرد: مبارزه با فساد اداری با بخشنامه به وجود نمی آید، بلکه با تمرکززدایی و تفویض اختیارات به وجود می آید. رزم حسینی، بیان

کرد: دلخوری هایی در زمینه بروکراسی اداری از برخی وزارتخانه ها داریم که اگر اختیاراتی را که می خواستیم به ما می دادند، شاخص های توسعه ای استان را افزایش و فرار سرمایه از استان را کاهش می دادیم. استاندار کرمان با بیان اینکه چرا باید اختیارات استان معدن خیز در مرکز باشد؟ گفت: توسعه منطقه ای با مدیران ستادی که سال تا سال به روستاهای استان سرکشی نمی کنند، انجام نخواهد شد.

جذب سرمایه خارجی در معدن نیازمند وفاق ملی است

در ادامه این همایش رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران گفت: جذب سرمایه گذاری خارجی در معدن نیاز به وفاق ملی و همراهی همه اقشار و قوا دارد. بهرام شکوری با بیان اینکه نباید از حجم نقدینگی در دست مردم غافل بود، افزود: موسسات مالی و بانک ها با در نظر گرفتن نرخ سود بالا سپرده ها، منابع مردم را جذب کرده و در جاهایی برده اند که هر روز مشکلاتی برای مردم و سپرده های آنها ایجاد می شود.

وی ادامه داد: تا هنگامی که مدیریت صحیح اعمال نشود، دسترسی به نوآوری ها و وجود خلاقیت ها ممکن نیست. شکوری تصریح کرد: ۹۸,۳ درصد معادن کشور را معدن کوچک تشکیل می دهند که ۷۳ درصد استخراج، ۶۵ درصد تولید و ۵۹ درصد سرمایه گذاری ها در این واحدها صورت گرفته است.

سهام چشمگیر استان در صادرات کشور

معاون توسعه صادرات کالا و خدمات سازمان توسعه تجارت ایران در ادامه این همایش گفت: سال گذشته سهم استان کرمان در صادرات کشور چشمگیر بود و این در حالی است که بخشی از صادرات استان از دیگر گمرکات انجام می شود. محمدرضا مودودی افزود: معادن یکی از بهترین گزینه های جایگزین نفت معادن است و باید زنجیره ارزش را برای ایجاد ارزش افزوده تکمیل کرد. وی اظهار کرد: استخراج، اکتشاف، فرآوری و صادرات

هزینه های جانبی سنگینی را تحمیل می کند که می تواند موجب افت رقابت در بازارها شود. مودودی بیان کرد: امروز عامل اصلی موفقیت در تولید کالای با کیفیت و با قیمت پایین نیست، بلکه عوامل بسیار مهمی در شاخص رقابت نقش دارند و افراد موفق کسانی هستند که بتوانند کل چرخه تولید تا مصرف را دنبال کنند.

در این همایش مهدی حسینی نژاد مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان، حسین امیری نماینده مردم زرنند و کوهبنان، سعید کریمی نسب عضو هیات علمی دانشگاه باهنر نیز به سخنرانی پرداختند.